

La Constitució Europea no permet gaires alegries

Els que diuen «sí» a Europa però «no» a la Constitució haurien d'adonar-se de qui són, majoritàriament, els seus «companys de viatge» a l'hora de demanar el «no».

La Constitució Europea ha de ser ratificada mitjançant un llarg procés, ple d'obstacles i d'incògnites, que acabarà el 2006. Segons la legislació dels distints estats membres es procedirà per ratificació parlamentària o per referèndum popular. Quinze estats faran una ratificació parlamentària. Deu estats, en canvi, han optat pel referèndum. El primer de pronunciar-se serà l'Estat espanyol (el 20 de febrer).

Hi ha incertesa sobre els resultats d'aquestes consultes a França, Polònia, el Regne Unit i Holanda. Conscient de la dificultat del procés, el Parlament Europeu va aprovar el 12 de gener, per àmplia majoria (500 sí, 137 no, 40 absències), una crida a la ratificació del tractat constitucional. Els vots negatius corresponen als sobiranistes de dreta, els euroescèptics i, per motius oposats, a una majoria dels comunistes i alguns verds. El referèndum a l'Estat espanyol planteja pocs dubtes sobre el resultat. El mateix passa amb Portugal. En canvi, la consulta holandesa és una primera incògnita. És

el primer referèndum de la història holandesa i, per bé que «no vinculant», un resultat negatiu en un Estat fundador de la UE complicaria molt les coses políticament.

Hi ha un marge de vot positiu en les enquestes, però una majoria dels holandesos (59%) s'oposa a l'entrada de Turquia a la Unió. I l'assassinat del cineasta Theo Van Gogh a mans de terroristes islamistes ha creat una extraordinària commoció al país. En el transcurs del primer semestre d'aquest any votaran també els francesos. La victòria del «sí» en el referèndum intern del Partit Socialista Francès ha aclarit bastant el panorama, i els sondejos són favorables; però el «sí» tendeix a disminuir i això preocupa els que recorden la lenta erosió del vot favorable que portà a una victòria molt precària (51,01%) en el referèndum del Tractat de Maastricht, el 1992. Els partidaris del «no» són molt diversos: des de l'extrema dreta de Le Pen i els sobiranistes dels partits de dreta, fins als comunistes, trotskistes i una part del moviment altermundialista i dels verds, pas-

sant pels que volen manifestar l'oposició a l'adhesió de Turquia o volen castigar el govern de Jean-Pierre Raffarin. També el referèndum a Polònia és una incògnita. Se celebrarà en el context d'unes eleccions presidencials i amb una opinió pública proeuropea. Però les dretes estan fent una activa i dura campanya pel «no». Denuncien que no hi ha, en la Constitució, una referència a les arrels cristianes d'Europa i s'oposen —per les mateixes raons d'Aznar— a la nova ponderació dels vots en el Consell, que redueix el pes de Polònia amb relació a l'obtingut en el Tractat de Niça. Després de Polònia vindrà el torn dels països més euroescèptics: els britànics, els danesos i els txecs. Tot plegat, sembla un «més difícil, encara» en què el risc de caure és considerable. Davant d'aquesta carrera d'obstacles no és fàcil comprendre la posició dels que diuen «sí» a l'Europa política, però «no» a aquesta Constitució. Haurien d'adonar-se de dues coses importants. En primer lloc, qui són, majoritàriament, els seus «companys de viatge» a l'hora de demanar el «no»: l'extrema dreta, radicalment en

contra de la UE i abonada al xovinisme populista, racista i xenòfob; i un sector molt poderós de conservadors euroescèptics, que volen que la integració europea es deturi i faci marxa enrere, cap a una situació de simple mercat únic, i de subordinació política a l'administració neoconservadora dels Estats Units.

En segon lloc, aquells que diuen «sí» a Europa, però «no» a la Constitució haurien de comprendre que si a causa de la victòria del «no» arribés l'hora de fer front a aquesta eventual crisi europea, ens convé molt que el nostre país formi part del grup de pobles que hauran dit «sí» al tractat. Aquesta Constitució és el fruit d'un estira-i-arrotonsa, d'una negociació.

No és l'acompliment dels nostres somnis i aspiracions. No és tampoc un punt final; és un pas endavant i un nou punt de partida per anar més enllà. La victòria del «no» seria tot el contrari: potser la victòria dels principis intransigents d'alguns; però sens dubte significaria una aturada i un pas enrere per a Europa i per a tots nosaltres.